

SÄÄSTLIK SÕIDUSTIIL

Auto juhtimise ajal mõtleme me harva kulutustele, mida tuleb teha auto kasutamiseks. Märkimisväärse osa sõiduki kasutamisega seonduvatest kuludest moodustab kütusekulu. Lihtsate võtetega on võimalik sõidukit juhtides kütust kokku hoida. Lisaks kütuse kokkuhoiule paisatakse säästlikku sõidustiili kasutades keskkonda vähem heitgaase, tekib vähem müra ja sõidetakse ohutumalt. Kuidas seda kõike saavutada?

Sõida mootori madalatel pöörlemissagedustel

Teatud kiiruste vahemikus võimaldab mootori pöörlemissagedus kasutada mitut erinevat käiku. Sõites näiteks sõidukiga Toyota Corolla ühtlase kiirusega 50 km/h kolmanda käiguga kulutab sõiduk kütust 5,6 liitrit 100 km kohta. Neljanda käiguga on kütuse kulu samal sõidukiirusel 4,9 liitrit ja kasutades viendat käiku 4,3 liitrit. Nagu eeltoodust lähtub kulub kütust kõige vähem sõites V käiguga, seejuures on mootori pöörlemissagedus siis kõige madalam - 1400 p/min.

Et saavutada kütuse kokkoidu, kasuta sõidu ajal mootori pöörlemissagedust vahemikus 1000-2500 p/min. Kui autol puudub mootori pöörete näitaja, vaheta käiku iga 10 km tunnikiruse lisandumise järel.

Sõites kõrgema käiguga madalate mootoripööretega on gaasipedaal rohkem alla vajutatud, kuid seejuures kulutab mootor kütust vähem kui sõites madalama käiguga. Sõites madalamate mootoripööretega väheneb koos kasutatud kütuse hulgaga ka atmosfääri paisatavate heitgaaside kogus.

Sõites mootori madalatel pööretel tekib vähem müra. Minutis 4000 pööret tegev sõiduki mootor teeb samapalju müra, kui 32 sõidukit, mille mootorid töötavad pööretel 2000 p/min. Müratase on tunduvalt madalam väikeste pööretega sõites ka sõidukis sees.

Vene päritoluga Ladade kasutamisest meenub meile, et õlituse tagamiseks "soovitati" kasutada mootori kõrgeid pöördeid. Korraldatud katsete tulemusel selgus aga, et tegelikkuses on tühikäigul töötava mootori õlirõhk üle 3 bari ja suureneb maksimaalpöörete saavutamisel kuni 5 barini. Seega tagab sõiduki õlitussüsteem mootori piisava õlituse ka pöörete vahemikus 1000-2500 p/min.

Õigeaegne käiguvahetus

Eelnevast on meile selge, et kõrgemale käigu kasutamisel tarbib sõiduk kütust vähem. Seega tuleb käike vahetades minna kõrgemale käigule üle nii kiiresti kui võimalik. Viienda käiguga sõitmisel kiirusel 50 km/h näitab mootori pöörete lugeja ligikaudu 1500 p/min. Selliste mootori pöörete kasutamine linnasõidul ei võimalda meil sõidukit järsult kiirendada, kuid kuna me sõidame juba niigi lubatud suurima kiirusega, puudub meil selleks ka vajadus.

Kiirenda sõidukit reipalt. Väga aeglane sõiduki kiirendamine tingib kestva liikumise madalatel käikudel ja see kulutab kokkuvõttes kütust rohkem, kui kiire üleminek järgmisele käigule.

Vajadusel sõidukiirust vähendada või sõidukit peatada, kasuta mootori pidurdusmomenti. Pidurdades sõidukit mootoriga, kui mootori pöörlemissagedus on üle 1500 p/min on pidurdamise ajal sõiduki kütusekulu 0. Seega tuleb kiiruse vähendamisel eelistada mootoriga pidurdamist sõiduki vabale veeremisele. Kasuta mootoriga pidurdamist ka liikudes mööda teelangust ja vali selleks sobiv käik.

Jälgi liiklust

Ära tekita liigset liikumisenergiat, mida ei saa ära kasutada. Iga planeerimata peatus või pidurdamine suurendab hüppeliselt kütusekulu. Jälgi liiklust enda ees võimalikult kaugele ja hoiu piisavat pikivahet, et suudaksid oma manöövreid ja peatumisi ennetada. Siiski tuleb meeles pidada, et liiklusohutuse tagamine kaalub vajadusel üles kõik teised tegevused.

Sõiduki peatamine

Liiklusvoos sõites väldi võimalusel sõiduki täielikku peatumist. Sõiduki peatamisel kasuta eelnevalt sõidukiiruse vähendamiseks mootoriga pidurdamist. Peatumisel, mille kestus on üle 20 sekundi seiska mootor.

Kurvi läbimine

Kurvi sisenemist planeeri aegsasti ette. Vajadusel vaheta käik enne kurvi ja läbi kurv kõrgeima võimaliku käiguga.

Rehvirõhk

Rehvirõhku tuleb kõigil sõidukitel regulaarselt kontrollida. Rehvirõhu langus 0,5 bari võib vaatluse teel hinnates jääda märkamatuks, kuid tõstab kütusekulu 2-4%. Juhul kui valmistaja on ette näinud sõiduki kasutamisel rehvirõhule teatud vahemiku, kasuta veertakistuse vähendamiseks suurimat lubatud rehvirõhku.

Sõiduki õhutakistus

Disainerid ja konstruktorid püüavad sõidukid teha võimalikult voolujoonelised, et vähendada sõiduki õhutakistust. Kui sõiduki veeretakistuse ületamiseks vajalik jõud suureneb võrdeliselt kiiruse suurenemisega, siis õhutakistus suureneb ruudus. See tähendab, et kiiruse kasvades 2 korda suureneb õhutakistus 4 korda.

Sõiduki katusele paigaldatud kinnitusraam suurendab kiirusel 120 km/h kütusekulu 10%. Suusaboks suurendab samal kiirusel kütusekulu 35% ja suuremõõtmelised esemed kuni 50%.

Kütusekulu sõltuvus massist

Vabasta oma sõiduk antud sõidul mittevajalikest esemetest. Iga 20 kg liigset koormat sõidukis suurendab kütusekulu 1% võrra.

Elektritarbijate kasutamine

Auto kasutab elektri tootmiseks kütust. Sõidu ajal lülita välja kõik mittevajalikud elektritarbijad. Eriti märgatav on kütusekulu kasv suurte elektritarbijate nagu klaasi- ja istmesoojendid kasutamisel.

Sõida rahulikult

Sõidu ajal väldi lühiajalisi tippkiirusi. Teelõikudel, kus on suurimat piirkiirust tõstetud, kaalu kas sul on sõitmine piirkiirusel vajalik. Kasutades metsa sõites lubatud piirkiirust jõuad sinna 2-3 minutit varem ja kulutad selleks täiendavalt 10 krooni eest kütust.

Oma sõidumarsruuti eelnevalt läbi mõeldes võid ummikut vältides jõuda sihtpunkti kiiremini ja väiksema kütusekuluga. Võimalusel valida sõidu aega kasuta selleks väiksema liiklusintensiivsusega perioode.

Kasuta mootori eelsoojendust

Kütuse kulu on eriti suur külma mootori käivitamisel ja seda soojaks sõites. Samaaegselt kulub ka mootor külmalt palju intensiivsemalt kui töösoojalt. Kasutades mootori elektrilist eelsoojendust hoiad kokku kütust ja väheneb mootori kulumine.

Hoolda autot õigeaegselt

Sõiduki õige hooldamine vähendab kütusekulu. Eriti suure kütuse ülekulu võivad põhjustada mittekorras süüteküünlad või ummistunud filtrid. Kütusekulu võib suurendada ka vale viskoossusega õli kasutamine ja kasvõi kerge liikumistakistusega pidurisilindrid.

Hoia auto puhtana. Lisaks õhutakistuse suurenemisele võib auto põhjale kleepunud pori suurendada sõiduki massi.

Kokkuvõte

Eeltoodud on põhilised võtted säästliku sõidustiili kasutamiseks. Säästlikku sõidustiili harjutades ja seda omandades võid saavutada häid tulemusi. On üsna meeldiv kui pea iga viies tankimine võib jääda vahele. Tänu säästliku sõidustiili kasutamisele väheneb müra ja õhku paisatavate saasteainete hulk, millega säästad keskkonda. Säästliku sõidustiili kasutamine on turvaline, vähendab liiklusõnnetusse sattumise ohtu, tõstab sõidumugavust ja säästab aega. Lisaks vähendab säästliku sõidustiili kasutamine kulutusi sõiduki hooldamiseks ja vähendab stressi. Õnnelikku reisi.